

Skåneanalysen

En analys om Skånes tillväxt och utveckling – 31 mars 2020

Politiska åtgärder för att mildra de ekonomiska effekterna av Covid-19: en översikt

Detta papper beskriver översiktligt Danmarks, Finlands, Norges, Storbritanniens och Sveriges mest betydande politiska åtgärder för att hantera de ekonomiska konsekvenserna av Covid-19.

Information om de finanspolitiska åtgärderna har hämtats från respektive regerings hemsida. Åtgärderna är uppdaterade fram till den 30 mars. Även de restriktioner som införts för att begränsa smittspridning sammanfattas kort innan de finanspolitiska åtgärderna beskrivs.

Danmark

Sedan den 18 mars har regeringen förbjudit folksamlingar med fler än tio personer. Frisörer, restauranger, barer, gym och köpcentrum har stängts ned. Danmark har även stängt sina förskolor, skolor och universitet till och med 13 april. Viss förskoleverksamhet är igång för barn till föräldrar som arbetar i samhällskritiska yrken.

Den 19 mars presenterade Danmarks regering ett stödpaket som ger företag tillfällig kompensation för fasta kostnader och egenföretagare. Ett förslag som Svenskt Näringsliv på en presskonferens den 24 mars förslög att Sverige skulle ta efter. Andra stöd i det danska åtgärds paketet är statliga garantier för lån och ökad tillgång till exportkrediter.

Tillfällig kompensation för fasta

företagskostnader: Gäller företag i alla branscher och ersättningen riktar sig till företag med en minskning av omsättningen som är större än 40

procent. Ersättningen gäller fasta kostnader under en tremånadersperiod och uppgår till mellan 25 och 80 procent av de fasta kostnaderna. Företag som stängt på grund av ny lagstiftning kan få ersättning på upp till 100 procent. Ingen ersättning utgår om de fasta utgifterna uppgår till mindre än 25 000 DKK under 9 mars – 9 juni. Ersättning kan erhållas för högst 60 miljoner DKK. Statens utgifter för systemet förväntas landa på 40 miljarder DKK.

Tillfälligt kompensationsystem för

egenföretagare: Småföretagare med 30 procent intäktsbortfall till följd av Corona kan kompenseras med 75 procent av intäktsbortfallet, men högst med 23 000 DKK per månad. Ersättningen kan uppgå till upp till 46 000 DKK per person och månad om egenföretagaren har en anställd maka/make. Företaget får inte ha mer än 10 heltidsanställda.

Utökad likviditetsgaranti i Danmarks

Exportkredit: Möjliggör nya lån för 1,25 miljarder DKK, vilket förväntas hjälpa 250 små och medelstora danska företag med exportverksamhet. Danmarks Exportkredit kommer att täcka en betydande del av bankens möjliga förluster på nya lån.

Ökad ram för statliga garanterade

låneprogram: För små och medelstora företag införs en statsgaranti på 70 procent av bankernas nya utlåning till annars ekonomiskt bärkraftiga små

och medelstora företag som kan täcka driftförluster på grund av Covid-19. Systemet kan som helhet stödja lån på 25 miljarder DKK.

För större företag införs ett garantisystem för 70 procent av bankernas lån. Större företag behöver kunna visa på en inkomstförlust på mer än 30 procent. Garantiramen är 25 miljarder DKK.

Tidigarelägg offentliga inköp: Staten betalar, oavsett föreskrivna betalningsfrister, så snart en korrekt faktura har mottagits och godkänts.

Ökade lånemöjligheter för studenter:

Gymnasiestudenter får rätt att låna maximalt 6 388 DKK extra per månad.

Ökad tillgång till arbetslöshetsersättning och sjukpenning: Mottagare av sjukpenning får sin förmånsperiod förlängd med tre månader.

Finland

Den 24 mars förslög den finländska regeringen att alla restauranger och caféer ska stängas till den 31 maj. Take-away tillåts. Sedan tidigare har Finland förbjudit folksamlingar med fler än tio personer samt stängt museum, teatrar och bibliotek. Offentligt anställda som kan uppmanas att arbeta hemma.

Vidare har rörelsefriheten begränsats. Begränsningar rör resor till och från landskapet Nyland, där Helsingfors ligger. Godstrafik hindras inte. Begränsningarna gäller inte inom Nyland. Rörelsefriheten är begränsad till och med den 19 april.

Den finska regeringen överlämnade en tilläggsbudgetproposition till riksdagen fredagen den 20 mars för att hantera de ekonomiska kostnaderna för Covid-19 och underlätta näringslivets finansiella situation. Fokus för åtgärds paketet är att säkra kreditförsörjningen till små- och medelstora företag. Enligt regeringens bedömning uppgår storleken på åtgärderna till 15 miljarder euro. Regeringen bereder ytterligare åtgärder till stöd för företags solvens.

Finansiering via Finnvera: 12 miljarder euro till statliga finansieringsaktören Finnvera för lån och borgen för små- och medelstora företag. Finnvera är Finlands motsvarighet till svenska Almi Företagspartner.

Riktat stöd via Business Finland: 150 miljoner euro till Business Finlands finansieringstjänster riktas till turism, den kreativa sektorn samt för att hantera störningar i underleverantörskedjor.

Utvecklingsprojekt: 65 miljoner euro avsätts till utvecklingsprojekt för att hantera och förebygga konsekvenser av coronaviruset för små och medelstora företag inom servicebranscherna och vid behov även för andra branscher.

Andra åtgärder är att karenstiden för inkomstskyddet för arbetslösa slopas vid både permitteringar och uppsägningar. Företagare oberoende av företagsform (inkl. egenföretagare och frilansare) får rätt till dagpenning för arbetslösa. Utökad permitteringsrätt och sänkta kapitalkrav för finländska kreditinstitut.

Uppskov med betalning av skatter: Företagens återbetalningstider förlängs med tre månader. Om detta finns ingen lättillgänglig information på regeringens hemsida. Endast tidningsartiklar som hänvisar till vad finansministern säger.

Norge

Norge kommer till och med den 13 april att hålla forskolor, skolor och universitet stängda. Människor ska hålla minst en meters avstånd till varandra på allmän plats och folksamlingar på fler än fem personer förbjuds. Restauranger och barer hålls stängda såvida inte de erbjuder bordsservering.

Den 20 mars lade den norska regeringen fram förslag om bland annat nya garanti- och låneprogram, uppskjuten mervärdesskatt och betalning av arbetsgivaravgifter samt källskatt. Norge sänker också moms för särskilt drabbade sektorer.

Ett statligt garantisystem för lån till små och medelstora företag: Staten garanterar 90 procent av beloppet i nya lån på upp till 50 miljoner NOK. Garantisystemet får en totalgräns på 50 miljarder norska kronor.

Använda statsobligationsfonden med en gräns på upp till 50 miljarder norska kronor. Åtgärden riktar sig till större norska företag, oavsett bransch.

Sänkt moms: Sänkt ”nedsatt” moms från 12 till 8 procent under perioden 20 mars till 31 oktober. ”Nedsatt” moms inkluderar persontransporter,

boende, biografier, museer, nöjesparker, sportevenemang etcetera.

Framskjuten skatteinbetalning: Tidsfristen för betalning av den första momsperioden skjuts upp från 14 april till 10 juni. Tidsfristen för betalning av källskatt för andra terminen för företag skjuts upp från 15 april till 1 september. Tidsfristen för betalning av arbetsgivaravgifter skjuts upp från 15 maj till 15 augusti. Finansministeriet uppskattar att skatteuttag kommer att senarelagda betalningar på totalt 117 miljarder norska kronor.

Förändringar i permittering och arbetsgivarperioden: Permitterade garanteras 100 procent lön upp till sex basbelopp från tredje till 20:e dagen. Arbetsgivarperioden, de dagar då arbetsgivaren betalar full lön fram till uppsägningen, reduceras från 15 till 2 dagar. Staten tar då över inkomstskyddet för den uppsagda.

Ytterligare åtgärder: Arbetsgivares ansvar att betala för sjukfrånvaro reduceras från 16 dagar till tre dagar för Coronarelaterad sjukfrånvaro. Ändringar i skatteregler så att ägare av underskotts företag kan skjuta upp betalningen av förmögenhetsskatt.

Storbritannien

Storbritannien har infört utgångsförbud. Hemmet får lämnas för att köpa mat, träna/motionera eller ta sig till jobbet om det inte kan utföras hemifrån. Landet har också stängt alla icke-nödvändiga affärer, förskolor och skolor samt förbjudit folksamlingar på fler än två personer.

Den brittiska regeringens stöd paket till företag för att mildra de ekonomiska effekterna innehåller både direkta kontantbidrag och statliga lånegarantier.

Stöd till löneutbetalningar: Alla brittiska arbetsgivare kan få stöd att betala en del av sina anställdas lön för de som annars skulle ha blivit uppsagda. Staten kan ersätta upp till 80 procent av lönekostnaderna upp till ett tak på 2 500 GBP per månad.

Framskjuten skatteinbetalning: Alla brittiska företag är berättigade att skjuta upp betalningar av moms och inkomstskatt.

Stöd till företag som betalar sjuklön till anställda: Små- och medelstora företag kommer att

kunna återkräva utgifter för alla anställda som har gjort anspråk på sjuklön till följd av COVID-19

Vissa branscher undantas från fastighetsskatt: Detaljhandel, hotell- och restaurang, turism, sport, kultur, rekreation och barnomsorg undantas från skatt på sina lokaler för 2020 och 2021 (business rate).

Kontantbidrag: Företag inom detaljhandel, hotell- och restaurang, turism, sport, kultur, rekreation och barnomsorg får ett kontantbidrag på upp till 25 000 GBP. Kontantbidragets storlek beror på värdet på fastigheten (business rate).

Ett engångsbidrag om 10 000 GBP går till småföretag som inte betalar fastighetsskatt på sina lokaler på grund av olika småföretagslättnader och glesbygds/landsbygdslettnader.

Tillgång till rörelsekapital: Stöd till små och medelstora företag med tillgång till rörelsekapital på upp till 5 miljoner GBP. Regeringen täcker de första 12 månadernas räntebetalningar och eventuella utlåningsavgifter. Regeringen ger långivare en garanti på 80 procent för varje lån. Detta system levereras genom kommersiella långivare, med stöd av British Business Bank, brittiska ALMI.

Stöd för större företag: Bank of England köper kortfristiga skulder från större företag.

Sverige

I Sverige är allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med över 50 personer tills vidare förbjudna. Endast bordsservering tillåts på restauranger, barer och kaféer.

För att bemöta coronakrisen har staten lanserat ett omfattande krispaket med lättnader för företagen:

Korttidspermittering. Förslaget innebär att arbetsgivarens lönekostnader kan minska med hälften genom att staten står för en större kostnad. Konstruktionen liknar korttidsarbete, men subventionsgraden utökas kraftigt. Arbetstagaren får ut över 90 procent av lönen. Syftet är att rädda svenska jobb. Förslaget om korttidspermittering föreslås träda ikraft den 7 april och gälla under 2020 men det tillämpas från och med i dag den 16 mars.

Övertagande av sjuklöneansvar: Staten föreslås tillfälligt ta hela kostnaden för alla sjuklönekostnader under april och maj. Även egenföretagare ersätts genom att de får en schabloniserad sjukpenning för dag 1-14.

Likviditetsförstärkning via skattekontot: Förslaget innebär att företag kan få anstånd med betalning av arbetsgivaravgifter, preliminärskatt på lön och mervärdesskatt som redovisas månadsvis eller kvartalsvis. Företags anstånd omfattar tre månaders skattebetalningar och lämnas under längst 12 månader. Detta ersätter det tidigare presenterade förslaget. De nya reglerna föreslås börja gälla den 7 april 2020, men kan tillämpas retroaktivt från 1 januari 2020. Det innebär att företag som har betalat in skatt på sitt skattekonto för januari till mars kan få skatten återbetald från Skatteverket. Anstånd kommer endast beviljas företag som inte missköter sin ekonomi eller på annat sätt är oseriösa. Anstånd får inte heller beviljas företag som har större skatteskulder.

Ökad kreditgivning till företag: Riksbanken har meddelat att de lånar ut upp till 500 miljarder kronor till företagen via bankerna för att säkerställa kreditförsörjningen. Finansinspektionen har meddelat att de sänker den kontracykliska kapitalbufferten till noll för att värna en väl fungerande kreditförsörjning.

Riktat stöd till flygbranschen: Regeringen föreslår att flygföretagen under 2020 ges möjlighet att erhålla kreditgarantier till ett värde av sammanlagt högst 5 miljarder kronor varav 1,5 miljarder är riktat till SAS.

Stöd till sjöfartsnäringen: Den pågående krisen påverkar inte bara flyget utan även sjöfartsnäringen. För sjöfartsnäringen kan liknande kreditgarantier hanteras genom Exportkreditnämnden. För att nämnden snabbt ska kunna uppfylla sin uppgift att främja svensk export och genom detta även sjöfarten kommer det också att föreslås att Exportkreditnämndens kreditgarantier utökas med 50 miljarder kronor.

Stöd till små- och medelstora företag: Almi Företagspartner får utökad låneram med 3 miljarder kr.

Stöd till exportföretag: Svensk Exportkredits låneram ökas från 125 till 200 miljarder och

Exportkreditnämnden kommer fatta beslut om kreditgarantier som innebär nya och förbättrade möjligheter för företag att låna.

Utökade kreditgarantier till exportföretag:

Exportkreditnämndens (EKN) utökade kreditgarantier på totalt 500 miljarder. Minskad självrisk hos bankerna ger nya och förbättrade möjligheter för företag att låna. En ny garanti för snabbare och säkrare betalning till svenska exportföretag införs också. Det gäller små- och medelstora exportföretag, större exportföretag samt deras underleverantörer.

Krispaket 25 mars: Den 25 mars presenterade regeringen ett krispaket riktat till små och medelstora företag. För att underlätta finansieringen införs en statlig lånegaranti där staten garanterar 70 procent av nya lån från bankerna till företag som på grund av Covid-19 fått ekonomiska svårigheter, men i övrigt är livskraftiga. Vidare sänks arbetsgivaravgifter och egenavgifter för företag med upp till 30 anställda under perioden 1 mars till 30 juni. För enskilda näringsidkare föreslås en nedsättning av egenavgifterna.

För att reducera kostnaderna för företag inom sällanköpshandel, hotell, restaurang och vissa andra verksamheter införs ett stöd som underlättar och påskyndar omförhandling av hyror. Inriktningen är att staten bär 50 procent av hyresnedsättningen upp till 50 procent av den fasta hyran.

Referenser

Länkar aktuell 25 mars 2020.

<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/sa-stangs-varlden-ner>

Danmark

<https://politi.dk/en/coronavirus-in-denmark/>

<https://www.oresunddirekt.se/en/working-in-denmark/working-in-denmark/information-about-the-coronavirus-covid-19>

https://www.svensktnaringsliv.se/fragor/corona-covid-19/200-miljarder-kronor-i-raddningspaket-for-foretag-och-jobb_772106.html

Finland

https://valtioneuvosto.fi/en/artikkeli/-/asset_publisher/10616/hallitus-esittaa-laajoja-taloustoimia-koronavirusepidemian-haittojen-minimoimiseksi

https://valtioneuvosto.fi/sv/artikeln/-/asset_publisher/10616/liikkumisrajoitukset-uuillemaalle-voimaan-28-maaliskuuta-2020-klo-00-00

<https://www.hbl.fi/artikel/regeringen-nu-rader-undantagsforhallanden-i-finland-alla-skolor-stangs/>

Norge

<https://www.regjeringen.no/en/topics/koronavirus-covid-19/id2692388/>

Sverige

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/regeringens-arbete-med-anledning-av-nya-coronaviruset/>

<https://www.regeringen.se/artiklar/2020/03/forbud-mot-allmanna-sammankomster-eller-offentliga-tillstallningar-med-fler-an-50-deltagare/>

Storbritannien

<https://www.gov.uk/coronavirus>